

Pokud jste obětí sexuálního násilí a jste gay či lesba, budete se muset vyrovnat se zcela specifickými problémy. Pocit odvrženosti díky vaší sexuální orientaci je sám o sobě dost špatný, a když se k němu přidá ještě stigma oběti znásilnění, může to váš stav zhoršit. Tato kapitola řeší problémy, které se týkají pouze vás, ale je pojata jako doplněk první části knihy určené pro ženy a 6. kapitoly pojednávající o mužských obětech znásilnění.

Ženy

Zřejmě nejzhoršující reakcí na znásilnění je u mnoha leseb pocit, že byly po zásluze potrestány za svoji sexuální orientaci.¹ Lesbická láska je v naší společnosti považována za zvrácenou, a tak jen málokterá homosexuální žena kvůli tomu netrpí pocitem viny. Lara, jejíž partnerka byla znásilněna jedním mužským přítelem, uvedla:

Moje partnerka se mnou prožívala svůj první lesbický vztah. Muž, který jí znásilnil, byl jejím nejlepším přítelem. Řekl jí, že to udělal, aby jí ukázal, že ve skutečnosti touží po mužích. Při znásilňování pořád opakoval: „Tohle přece chceš, že jo?“ a strhl jí ze zápěstí náramek, který měla ode mne.

Potom jí bylo mizerně, protože se mu nebránila. Podle mne se tak zachovala proto, že ve svém nitru cítila, že si to zaslouží. Přijala to jako trest.

Tento postoj ještě posílí pocit viny, který má beztak většina obětí znásilnění; cítíte se vinna nejenom proto, že jste si podle vašeho mínění přivodila znásilnění sama, ale především proto, že věříte, že k němu přispěl váš životní styl. Možná dospějete dokonce k závěru: „To mám za to, že vedu úchylný život.“ Nebo dostanete strach, že vám způsob života přivodí další vážné problémy, protože muži se cítí lesbismem ohroženi.

Ví-li pachatel znásilnění, že jste lesba, což byl případ Lařiny partnerky, posílí váš pocit viny výrokem, že vás znásilnil „pro vaše vlastní dobro“. Jedná v souladu s mýtem, podle něhož lesba nepotřebuje nic než „jednu dobrou soulož“, aby začala toužit po mužích. Ve skutečnosti jen realizoval svoje chorobné představy a svůj čin tímto mýtem ospravedlnil. To je zřejmě jasné i vám, ale je-li ve vás pouhé semínko pochybností, budete se tím asi trápit. Uvědomte si proto, že nejste špatná, týrání si nezasluhujete a nikdo nemá právo vás trestat za váš životní styl. Nesmíte zapomínat, že vás pachatel bez ohledu na výmluvy zneužil pro svoje vlastní cíle a že znásilnění s vaší sexuální orientací nemá opravdu nic společného.

Byl-li útočníkem nějaký cizí muž nebo někdo, kdo nevěděl, že jste lesba, dejte si pozor, abyste nepropadla paranoidnímu uvažování, že to nějak poznal a vybral si vás právě proto. Pachatele znásilnění nezajímá, jaký život vedete, ani co děláte. Zajímá ho pouze to, zda jste pro něj dosažitelná.

Pokud své lesbické zaměření tajíte, může znásilnění velice zpochybnit váš dosavadní život. Mezi vámi a druhými lidmi se rozevírá propast, a tak zřejmě ani nedůvěřujete ni-

komu do té míry, abyste se mu se znásilněním svěřila. A i když se máte komu svěřit, stejně nemůžete vyjádřit svoje nejhlubší obavy z toho, jak znásilnění souvisí s vaší sexualitou. Když čelíte tomuto dilematu, buď se uzavřete do ještě větší izolace, nebo přiznáte své homosexuální zaměření a budete riskovat, že kvůli tomu přijdete o zaměstnání a ohrozíte dobré vztahy s rodinou. Ani jedna z možností není lákavá.

Rodina představuje svébytný problém. Vstřícné rodinné prostředí vám při zotavování pomůže, ale rodina, která vás bude odsuzovat, váš stav ještě zhorší. To poslední, co potřebujete slyšet, jsou výroky typu: „Cos čekala při svém způsobu života?“ nebo „Teď se ti třeba začnou muži líbit“, což je zhruba stejně logické, jako když oběti autonehody řeknete „Teď tě třeba začne jízda autem bavit“. Mnoho leseb se svým rodinám již dávno odcizilo a znásilnění tuto propast ještě prohloubí. Nemůžete-li požádat o pomoc osoby, které znáte od dětství, nevzdávejte to. Pokuste se najít někoho, komu se budete moci svěřit, neboť to je ten nejlepší způsob, jak se zbavit bolesti a zmatku, způsobených znásilněním. Pokud se vám nezamlouvá nikdo ze známých, obraťte se na profesionální poradce.

Znásilněné lesby, které se již dříve necitily dobře v mužské společnosti, budou teď muže přímo nesnášet. Není na tom nic divného. Vždyť téměř všechny znásilněné ženy procházejí obdobím, kdy muže nenávidí nebo jim alespoň nedůvěřují. V jedné studii, která porovnávala 225 lesbických žen s 233 heterosexuálními ženami, vyšlo najevo, že lesby po znásilnění odmítají jako společníky všechny muže a heterosexuální ženy si mnohem více vyčítají, že nebyly opatrné.² Chcete-li překonat svou nedůvěru k mužům, začněte se s nimi přátelit – a časem se to poddá. Poznávání mužů, ať už

heterosexuálních nebo gayů, vám pomůže překonat ochromující strach, který z nich máte.

Nyní se dostáváme k mýtu, že znásilnění nevyvolá u leseb sexuální problémy, protože se nemusí milovat s příslušníky pohlaví, k jakému přísluší ten, kdo je znásilnil. Tento mýtus vede k očekávání, že se ze znásilnění vzpamatují mnohem snadněji než heterosexuální ženy. Lesby ovšem mají sexuální problémy jako kterákoli jiná žena a po znásilnění procházejí podobnými mukami. Z výsledků jedné studie vyplývá, že po znásilnění je trápí stejné sexuální potíže jako heterosexuální ženy – oslabené libido, nízká vzrušivost, problémy s dosahováním orgasmu.³ Sexuální prožitky úzce souvisí se sebedůvěrou, sebeláskou a se schopností se uvolnit; takové trauma jako znásilnění tyto schopnosti s velkou pravděpodobností ovlivní a poznamená vás bez ohledu na vaši sexuální orientaci nebo na pohlaví pachatele.

Jiný problém vyvstává, je-li útočníkem žena. Ženy občas znásilňují jiné ženy, zpravidla ve skupině mužů nebo žen. Šok a pocit zrady, které žena zakouší po sexuálním napadení příslušnicí stejného pohlaví, mohou být tak silné, že některé z nich vzpomínku na tento hrůzný čin zcela vytěsní. V jednom případě, který zmiňuje Tamar Hosansky, instruktorka sdružení Safety & Fitness Exchange zaměřeného na kurzy sebeobrany v New Yorku, si oběť teprve po dvouleté terapii vzpomněla, že v čele gangu, který ji znásilnil, stála žena, a co víc, že tato žena jí způsobila mnohem více zranění než ostatní. Jste-li lesba, můžete v ženách vidět starostlivé a chápající „sestry“; když ale jedna z nich náhle obrátí a přepadne vás nebo oklame, neřkuli znásilní, budete si asi připadat, jako byste ztratila své poslední útočiště. Byla-li jste znásilněna ženou, vaše důvěra ke všem vašim známým, mužům i ženám, je zřejmě hluboce otřesena. Můžete si myslet,

že již nikdy nebudete schopna nikomu věřit a nikoho milovat. Budete, ale chce to čas.

Jak si pomoci sama

Lara vyprávěla o tom, jakým způsobem pomáhá jako lesba své partnerce překonat trauma ze znásilnění. „Nemůžeme jet domů na prázdniny nebo se procházet po ulici a držet se za ruce, aniž jsme neustále obtěžovány, a tak na sobě lpíme. V tom je naše síla.“ Zmínila se rovněž o tom, že lesba se od své partnerky často dočká většího soucitu a porozumění než heterosexuální ženy od svých partnerů. Mužům činí značné potíže pochopit, co to je být znásilněn, ale ženy si to při dobré vůli dokážou představit zcela jasně. A vaše partnerka pochopí zřejmě mnohem rychleji než muž i to, že nyní potřebujete nějaký čas spíše objektu a útěchu než milování.

Podle Lary se lesby mohou cítit se svými partnerkami tak bezpečně, že se jim zcela otevřou a hovoří o prožitých hrůzách způsobem, jakým to dokáže jen málo heterosexuálních žen; nicméně tato otevřenost má svou dobrou i špatnou stránku. Může vám přinést úlevu, ale zároveň vyděsit vaši partnerku. Nesmíte se urazit, nabudete-li dojmu, že vás občas nechce poslouchat – je traumatizovaná podobně jako vy.

Je-li to možné, využijte těchto výhod k tomu, abyste si pomohla sama. Pokud se například nenávidíte za to, co se stalo, vzpomeňte si, jak jste se vyrovnala se svou sexuální orientací, a stejným způsobem skončujte se sebeobviňováním. Jestliže vám v nemocnici a na policii nevycházejí v souvislosti se znásilněním vstřícně, dávají vám ho za vinu a tak podobně, vzpomeňte si, jak jste se vyrovnala s diskriminací ohledně své sexuální orientace a využijte těchto dovedností. Zúčastněte se například nějaké politické akce související s les-

bami nebo podnikněte něco na podporu obětí znásilnění. A jestliže svoji sexuální orientaci tajíte a straníte se lidí, vzpomeňte si na přátele, kteří vám pomohli v minulosti, a obraťte se na ně.

Nic si nevyčítej, je první rada, kterou dá oběti každý, kdo je dobře informovaný o znásilnění. Lépe se to však říká, než dělá. Mezi lesbami je mnoho feministek a ty pravděpodobně vědí, že si znásilnění nesmí vyčítat, ale pouhé uvědomění nestačí. Nesmíte si to vyčítat, a nesmíte se ani cítit vinna za to, že tak činíte, protože víte, že byste neměla. A tak se přestaňte obviňovat, či cítit provinile za svůj pocit viny. Nejlepší, co můžete udělat, když k tomu dojde, je začít zjišťovat, kvůli čemu se doopravdy cítíte vinna a proč. Jestliže si například vyčítáte, že jste se nebránila, přemýšlejte, proč jste se zachovala jinak. Bála jste se snad o svůj život nebo o zdraví? Pokud ano, zachovala jste se správně, protože jste zůstala naživu a to není žádná hanba. Anebo se stydíte, že jste se nebránila, protože cítíte, že v krizovém okamžiku jste jako emancipovaná žena selhala a že tudíž veškeré vaše feministické ideály a zápasy byly k ničemu? Prosazování ideálů není nikdy jednoduché a v situaci, kdy volíte mezi životem a smrtí, může být zhora nemožné. Možná jste se však nebránila proto, že jste na to podle nějakého vnitřního přesvědčení neměla právo – „dostala jsem, co si zasloužím“. Je-li tomu tak, ptejte se sama sebe, proč si to myslíte. Taková otázka nejspíš povede k určitým bolestivým poznatkům o vaší osobnosti a sexualitě, ale pomůže vám také nalézt řešení. Někdy stačí, když se vyrovnáte s tíživým tajemství typu „Stydím se za sebe“. Pokud potřebujete o těchto problémech s někým hovořit – a není snadné vyřešit si je sama – nebojte se obrátit na poradkyni, není-li po ruce vhodná přítelkyně. V krizovém centru pro oběti znásilnění nebo v azylovém domě zkuste požádat o lesbickou poradkyni. Nemusí tam sice být

Je-li vaše láska silná, nic ji nezničí. On se o to pokusil, ale nemohl vám ji vzít.

Bude se chovat podivně. Může to vypadat, jako by se na vás zlobila a rozcházela se s vámi, ale to není pravda.

Nejste blázen, abyste byla tak rozrušená.

Bude to lepší. Bude to vypadat, jako by se to zhoršovalo.

Nesnažte se zaplašit svoje pocity. Pomohou vám zotavit se.

Kdesi v oné zkušenosti bude něco pozitivního, něčemu se naučíte.

Uvědomíte si jen, jak jste silná a starostlivá.

Nemusíte být dokonalá. Budete dělat chyby.

Není to vaše chyba, je to jeho chyba.

Nečekejte, že dokážete unést všechno; budete vyčerpaná, podrážděná a vyděšená.

Jste statečná, když se s tím potýkáte.

Nemusíte to každému říkat a nemusíte si to nechávat jen pro sebe.

Můžete se klidně zhroutit, pokud to potřebujete.

Veškerá tato muka znamenají, že se máte velice rády. Láska nebyla zabita. Jste pořád stejní dva lidé ocitnuví se v krizi, kterou musíte překonat.⁴

Muži

Jakožto gaye, jenž byl sexuálně napaden, vás asi sužuje stejný pocit viny jako lesby: „Napadl mě, protože jsem gay, protože se tak chovám, protože tak vypadám.“ Následuje myšlenka: „Kdybych nebyl gay, nestalo by se mi to.“⁵ Útočník mohl váš pocit viny ještě posílit, řekl-li vám, že jste dostal, co vám patří, ale muži, kteří znásilňují jiné muže, to zpravidla říkají všem svým obětem, homosexuálům i heterosexuálům. Když sami sobě namlouvají, že vás trestají za to, že jste gay, mohou si rovněž namlouvat, že když vás napadnou,

chovají se jako normální mužní chlapi, místo aby si přiznali, že jsou vlastně nemocní.

Pokud pachatel věděl, že jste gay, může to ve vás vyvolat řadu palčivých problémů. „To mám za to, že jsem jiný“ je běžná reakce homosexuálních obětí, což snadno vede k závěru: „A protože jsem jiný (A protože jsem gay)“ nebo „Protože vedu dekadentní život, zasloužím si trest.“ Jestliže se již stydíte za svou sexuální orientaci, je pro vás dvojnásob zahabující být navíc obětí znásilnění, neboť jste jako muž zklamal v každém ohledu. Tento pocit studu je bohužel až příliš pochopitelný, neboť společnost opovrhne gayi, protože nejsou mužní, a mužskými oběťmi znásilnění opovrhne ze stejného důvodu, a tak jste stigmatizován dvojnásobně. I když svou sexuální orientaci tajíte, můžete v tomto útoku spatřovat trest za to, že vedete dvojí život. Taková úvaha přiměje mnoho mužů k tomu, aby své napadení tajili, čímž se připraví o všechny možnosti pomoci. Může vás dokonce dohnat k tomu, že se již bojíte být gayem.

Podobně jako ženy jsou i gayové znásilňováni či napadáni trojím způsobem: bývají přepadeni, vlákáni do pasti nebo napadeni mužem, s nímž se dohodli na pohlavním styku. V prvním případě se vaše reakce nebude příliš lišit od reakce jakékoli znásilněné oběti – nenadállost útoku vás ochromí a vzápětí se u vás objeví příznaky šoku. V druhém případě budete šokován a ještě zrazen přáteli, kteří se na vás domluvili, a patrně se budete nenávidět za to, že jste jim nalletěl. Stalo se například, že jistého muže pozvali jeho kamarádi na večírek. Přišel, aniž tušil, že si ho vybrali za „zajčičku“, s nímž se dobře „pobaví“. Vystřídali se na něm všichni, dopouštěli se na něm sodomie různými nástroji, posmívali se mu a uráželi ho. Po tomto zážitku byl muž nejenom hluboce otřesen, ale také sebou pohrdal za to, že jejich lest neprohlédl – připadal si jako idiot.⁶ Ve třetím případě, když

vás znásilní někdo, s kým jste se domluvil na pohlavním styku, jste nejenom šokován a podveden, ale ještě si vyčítáte, že jste si to zavinil sám. Pravděpodobně se nenávidíte za špatný odhad situace a máte pocit, že už nikdy nebudete moci nikomu věřit.

Znásilnění sexuálním partnerem se děje mužům i ženám bohužel často. Někdy je útočníkem zloděj, který se vetře mezi gaye, přilákán snadným úlovkem, jindy je to sadista nebo někdo, kdo je schopen homosexuálního pohlavního styku pouze tehdy, když pocit viny z něj rozptýlí bitím nebo zraňováním partnera. Něco podobného se přihodilo jednomu dvaadvacetiletému malíři.⁷ Jeho přátelé ho představili jistému muži, s nímž potom vyrazil za zábavou a nakonec souhlasil s tím, že u něho zůstane přes noc. Doma se muž začal chovat brutálně. Malíře svázal a dva dny držel v zajetí, mučil ho a bil a opakovaně ho nutil k pohlavnímu styku. Když byl malíř konečně propuštěn a schopen jít do nemocnice, byl nejenom fyzicky zraněn, ale také natolik zmaten, že si chvíli nemohl ani vzpomenout, kde bydlí. Se zlou se potázal i muž, který si domů přivedl jiného muže, ten ho spoutal a vyčkal, až přijde jeho kumpán, aby ho mohli společně zneužívat. Ačkoli jsou tyto útoky šokující, mnoho gayů si je nechává pro sebe, neboť se zřejmě domnívají, že takové chování je mezi některými gayi normální. Mohou se rovněž obávat, že když o tom budou mluvit, posílí jen mýtus, že gayové znásilňují nevinné chlapce. Tento mýtus je třeba odmítnout: podle různých výzkumů představují gayové nepatrnou menšinu mezi těmi, kdo sexuálně obtěžují děti. Většinu tvoří dospělí heterosexuálové nebo pedofilové, kteří se orientují výhradně na děti a jejich porucha nemá s homosexualitou nic společného.⁸ Ať už je příčina jakákoli, gayové si stěžují, že o znásilnění se v jejich kruzích hovoří zřídka – toto téma je téměř tabu.

Nicméně, gayové by neměli brát znásilnění na lehkou váhu o nic více než ostatní oběti, neboť se jedná o příšernou zkušenost, která zničujícím způsobem zasáhne sebedůvěru a sebeúctu obětí. Uvědomte si prosím, že máte právo o tom hovořit, přijmout pomoc a udělat kolem toho tolik povyku, kolik dokážete.

Jedním z důvodů, proč skoro nikdo nerozumí, co obnáší znásilňování homosexuálů jinými muži, je mýtus, že všichni gayové jsou sadomasochisté a chtějí být skupinově bití, že se jim líbí, když je na nich páchána sodomie pomocí různých nástrojů atd., a že jim znásilnění působí neskonale potěšení. Tento názor je rozšířený dokonce i mezi některými gayi. Když jistý poradce vyprávěl svému homosexuálnímu příteli o brutálním znásilnění, dostalo se mu nejspíše odpovědi: „Ale to vůbec nezní špatně. Můžeš mě s tím člověkem seznámit?“ Takto uvažující lidé vůbec nechápou, že při znásilnění je ohrožen život oběti. Bez ohledu na to, jaké formě sexu dáváte přednost, chcete z něj mít požitek. Jste-li nucen k pohlavnímu styku proti své vůli, zejména pod hrozbou zmrzačení nebo zabití, jste terorizován a nikoli sváděn. I když můžete mít masochistické sklony, znáte svoje meze a dokážete se kontrolovat – někteří lidé říkají, že masochistický partner ovládá své sexuální chování lépe než partner sadistický.⁹ A sníte-li často o svém znásilnění – podle jedné studie je vynucený pohlavní styk s mužem druhým nejrozšířenějším typem sexuálních fantazií mezi gayi¹⁰ – pořád to ještě neznamená, že si doopravdy přejete být znásilněn. (Viz diskuze o rozdílech mezi fantaziemi o znásilnění a jeho opravdovým chtěním ve 2. kapitole v oddíle „Terapie“.) Jistý poradce v této souvislosti uvádí: „Fantazie o znásilnění není totéž co znásilnění. Kdykoli řeknete naprosto vážně ne a vaše odmítnutí není respektováno, jedná se o znásilnění.“

Kdykoli jste zbaven kontroly nad vlastním tělem, jdou všechny žerty stranou.

Gayové by znásilnění neměli brát na lehkou váhu i proto, že znásilňování mužů bývá mnohdy brutální a z lékařského hlediska nebezpečné, protože je spojeno s šířením AIDS. (Viz pasáž o testech na HIV, str. 93-94.) Personál lékařské pohotovosti by mohl vyprávět o mužích, kteří měli do kůže vyryté iniciály, rány po bičování a jiná zranění způsobená mučením. Oběti těchto násilných činů se bohužel často stydí vyhledat lékařskou pomoc a raději trpí s hnisajícími ranami, těžce poškozenou psychikou a neléčenými pohlavními chorobami. Kdyby naše společnost měla větší pochopení pro oběti z řad homosexuálů, nerozpakovali by se tito lidé tolik při rozhodování, zda navštívit nemocnici či ne.

Jak si pomoci sám

Byl-li jste znásilněn či nějak jinak napaden, musíte se nejprve nechat vyšetřit lékařem. Kvůli své homosexuální orientaci se ale možná v nemocnici i jinde dočkáte posměšných poznámek. V 6. kapitole popisují, co se přihodilo Georgeovi, heterosexuální oběti znásilnění, když celý zkrvavený a s bolestmi dorazil do nemocnice. Lékař ho uvítal slovy: „Vypadáte, jako byste si náramně užíval.“ Podle jeho soudu byl George gay a masochista, ale i kdyby měl pravdu, dalo by se to považovat za urážku – měl před sebou těžce zraněného a rozrušeného muže a řekl mu, že „si náramně užíval“.

Žijete-li někde, kde jsou střediska pro gaye a lesby, nechte si doporučit nemocnici nebo zdravotnické zařízení, kde vás budou plně respektovat. I když nejste fyzicky zraněn, měl byste přesto navštívit nemocnici, nechat se ošetřit

a podstoupit testy na AIDS a venerické choroby. Nemusíte přece nikomu říkat, že jste byl napaden nebo že jste gay.

Dále uvažte, zda znásilnění oznámíte na policii. Jste-li gay, nebudete mít na různých ustlání. Většina policistů zastává názor, že gayové touží být znásilněni, a tak si nemají proč stěžovat. Americká National Gay Task Force (Národní jednotka pro otázky gayů) se snaží tento přístup změnit a zřizuje střediska pro homosexuální oběti znásilnění. Pokud máte takové středisko někde poblíž, mohou vám pomoci s oznámením na policii i s trestním stíháním. (Detailní informace o trestním stíhání viz konec kapitoly.)

Pokud jde o vaši psychiku, budete se muset vypořádat přinejmenším se sebeobviňováním. Všechny znásilněné osoby hledají příčiny, proč se tak stalo – náhodné události si snažíme vysvětlit racionálně, aby nám nenaháněly takovou hrůzu. Protože v tomto případě neexistuje žádné zdůvodnění vyjma toho, že jste měl strašlivou smůlu, začnete příčiny hledat u sebe. Můžete dospět k závěru, že jste byl znásilněn, protože jste byl neopatrný či pošetilý, protože jste působil bezmocně, protože jste činil návrhy nesprávnému muži, protože jste druhého špatně odhadl nebo protože jste gay. Potom si začnete lámat hlavu, proč jste se dopustil chyby, která vedla k vašemu napadení. Byl-li jste například zneužit někým, koho jste si vyhlédl za milence, může vás napadnout: „Šel jsem s ním domů a chtěl jsem s ním mít styk, takže jsem si možná přál i toto,“ a ve svých úvahách pokračujete: „To možná znamená, že po zneužití podvědomě toužím.“ A tak ještě dříve, než si to stačíte uvědomit, zprostíte útočnicka veškeré viny a vztáhnete zodpovědnost na sebe.

Takové myšlenky představují obrovské břemeno. Někdy obsahují i zrnko pravdy. Avšak znásilnění není nikdy vaší chybou. Nepochybně jste riskoval, když jste si domů přivedl neznámého muže, ale v žádném případě to neznamená, že